

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО

Електронне видання

**НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ
ПОСІБНИК**

**З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ
ТА ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ»**

**Харків
2024**

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЮРИДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ЯРОСЛАВА МУДРОГО**

Електронне видання

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

**ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ І ПРАКТИЧНИХ
ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРИНГ
ТА ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ”**

**для студентів денної форми навчання
галузі знань 08 “Право”
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 081 “Право”**

**Харків
2024**

Навчально-методичний посібник для самостійної роботи та практичних занять з навчальної дисципліни “Фінансовий моніторинг та валютне регулювання” для студентів денної форми навчання галузі знань 08 “Право” першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 081 “Право” / уклад.: О.О. Дмитрик, А.М. Котенко, О.К. Паращенко. Харків: Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого, 2024. 46 с.

Укладачі: О.О. Дмитрик,
А.М. Котенко,
О.К. Паращенко

ЗМІСТ

Вступ.....	4
Програма навчальної дисципліни.....	6
Завдання для практичних занять і самостійної роботи.....	10
Нормативно-правові акти	19
Література	27
Словник основних термінів.....	31
Поточний та підсумковий контроль знань студентів.....	40

ВСТУП

У рамках навчальної дисципліни «Фінансовий моніторинг та валютне регулювання» гармонійно об'єднані взаємопов'язані фінансово-правові інститути: інститут фінансового моніторингу та інститут валютного регулювання. Саме завдяки злагодженій системі заходів валютного регулювання створюються умови для сталого розвитку економіки країни. Розуміння специфіки здійснення валютних операцій, валютного нагляду тощо стане у нагоді не тільки вузько-профільному фахівцю. Стрімкість розвитку суспільних відносин зумовлює потребу у реагуванні держави на нові виклики та запобіганню використанню грошового обігу з метою легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

Надання можливості легалізації доходів, одержаних без сплати належних сум податків та зборів, наносить значні збитки державі та територіальним громадам. Імплементация міжнародного досвіду не тільки безпосередньо у заходи фінансового моніторингу, а і у податкову, бюджетну сферу дозволяє комплексно захистити економічні інтереси держави.

Завдання полягає у формуванні системи знань про правове регулювання обігу валютних цінностей, а також про існуючі заходи запобігання та протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдженню зброї масового знищення.

У результаті опанування матеріалу студенти повинні:

знати положення законодавства про фінансовий моніторинг та валютне регулювання;

уміти працювати з нормативно-правовими актами, що регулюють фінансовий моніторинг та валютне регулювання;

розуміти взаємозв'язок з іншими дисциплінами;

логічно викладати матеріал, аргументувати і доводити власну думку.

Затверджено
на засіданні кафедри
фінансового права
(№ 1 від 5.09.2023 року)

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Валютне регулювання

Валютна система та валютна політика. Поняття валютної системи. Структура валютної системи. Бреттон-Вудська валютна система. Золотий стандарт. Ямайська валютна система. Грошово-кредитна політика. Валютна політика. Види та форми валютної політики. Курсова політика. Офіційний курс. Дисконтна та девізна політика. Валютний ринок: поняття, структура, учасники. Золотовалютний резерв. Міжнародна валютна система. Поняття та засади валютної політики. Валютні обмеження.

Міжнародні фінансові інституції. Співробітництво з міжнародними фінансовими інституціями. Міжнародний Валютний Фонд. Міжнародний банк реконструкції та розвитку. Європейський банк реконструкції та розвитку. Міжнародна асоціація розвитку. Міжнародна фінансова корпорація. Багатостороння агенція з гарантій інвестицій. Міжнародний центр з регулювання інвестиційних спорів.

Валюта та валютні цінності. Правове регулювання грошового обігу. Поняття валюти та валютних цінностей. Система валютних цінностей. Віртуальні валюти у системі валютних цінностей. Платіжні системи та переказ коштів.

Валютні операції. Міжнародні розрахунки. Поняття та зміст валютних операцій. Класифікація валютних операцій. Особливості окремих видів валютних операцій.

Валютний нагляд. Зміст валютного нагляду. Органи та агенти валютного нагляду: їх права та обов'язки. Форми міжнародних розрахунків. Акредитив. Граничні строки розрахунків. Транскордонне переміщення валютних цінностей. Система SWIFT.

Модуль 2. Фінансовий моніторинг

Поняття фінансового контролю. Значення контролю за обігом валютних цінностей. Органи фінансового контролю. Повноваження органів фінансового контролю. Способи та методи здійснення фінансового контролю. Особливості фінансового контролю на окремих стадіях публічної фінансової діяльності.

Поняття та зміст фінансового моніторингу. Первинний та державний фінансовий моніторинг. Місце фінансового моніторингу у системі заходів фінансового контролю. Світові тенденції у фінансовому моніторингу.

Зміст легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом. Фактори, що зумовлюють необхідність легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом. Схеми та моделі легалізації коштів, одержаних злочинним шляхом. Конвертаційний центр. Наслідки легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом.

Засади побудови системи фінансового моніторингу. Елементи системи фінансового моніторингу. Первинний та державний рівні фінансового моніторингу. Структура суб'єктів фінансового моніторингу. Національне законодавство у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Принципи здійснення фінансового моніторингу. Ризик-орієнтований підхід.

Завдання, обов'язки та права суб'єкта первинного фінансового моніторингу. Спеціально визначені суб'єкти первинного фінансового моніторингу: особливості діяльності. Повноваження суб'єктів державного фінансового моніторингу. Національний банк України, Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку, Міністерство юстиції України, Міністерство цифрової трансформації України як суб'єкти державного фінансового моніторингу. Правовий статус Державної служби фінансового моніторингу. Заходи належної перевірки. Підстави проведення належної перевірки. Посилені та спрощені заходи належної перевірки.

Об'єкти фінансового моніторингу. Операції, що підлягають фінансовому моніторингу. Віртуальні активи як об'єкт фінансового моніторингу. Порогові фінансові операції.

Підозрілі фінансові операції. Замороження та розмороження активів: підстави та порядок здійснення. Зупинення та поновлення фінансових операцій: підстави та порядок здійснення.

Загальні засади міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення. Міжнародні організації у сфері фінансового моніторингу. Правовий статус FATF. Міжнародні акти з питань протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.

ЗАВДАННЯ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ І САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Тема 1. Валютна система та валютна політика

Питання для обговорення

1. Поняття та структура валютної системи.
2. Міжнародна валютна система.
3. Поняття та засади валютної політики.
4. Види та форми валютної політики.
5. Валютне регулювання в Україні.

Завдання

1. Визначте роль та місце в становленні національної валютної системи Закону України «Про вступ України до Міжнародного валютного фонду, Міжнародного банку реконструкції та розвитку, Міжнародної фінансової корпорації, Міжнародної асоціації розвитку та Багатостороннього агентства по гарантіях інвестицій» від 3 червня 1992 року № 2402-ХІІ.

Надайте загальну характеристику вказаного закону.

2. Наведіть визначення поняття валютного законодавства України, розкрийте його систему, а також охарактеризуйте загальних стан.

Визначте роль та місце в такій системі нормативно-правових актів Національного банку України.

3. Надайте визначення принципів валютного регулювання в Україні.

Вкажіть роль та місце вказаних вами принципів в валютній системі, наведіть їх перелік та розкрийте зміст.

4. Здійсніть співставлення визначення понять «банківські метали», «валютні цінності», «іноземна валюта» та «національна валюта», які містяться в законах України «Про валюту і валютні операції» від 21.06.2018 № 2473-VIII», «Про Національний банк України» від 20.05.1999 р. № 679-XIV, а також у Митному кодексі України.

На основі здійсненого вами співставлення побудуйте порівняльну таблицю.

Тема 2. Міжнародні фінансові інституції

Питання для обговорення

1. Міжнародний валютний фонд: історія створення та структура.
2. Група Світового банку.
3. Європейський банк реконструкції та розвитку.

Завдання

1. Проаналізуйте установчі документи міжнародних фінансових інституцій: визначте мету їх діяльності, організаційну структуру, джерела фінансових ресурсів та основні механізми регулювання міжнародних валютно-кредитних і фінансових відносин (Міжнародний валютний фонд; Всесвітній банк; Міжнародний банк реконструкції та розвитку (МБРР), Міжнародна асоціація розвитку, Міжнародна фінансова корпорація, Агентство по гарантіям багатосторонніх інвестицій. Регіональні валютно-кредитні організації Європейського Союзу:

Європейський інвестиційний банк, Європейський фонд валютного співробітництва, Європейський банк реконструкції та розвитку) - на вибір.

Надайте виконаний вами аналіз у письмовому вигляді у формі таблиці та / або схеми.

2. Письмово охарактеризуйте основні етапи співробітництва України з Міжнародним валютним фондом та надайте відповіді на такі питання: У чому полягає мета такого співробітництва? Які зміни внесені до валютного законодавства України згідно з вимогами Міжнародного валютного фонду?

Надайте виконану вами характеристику у письмовому вигляді у формі таблиці та / або схеми.

Тема 3. Валютні операції. Міжнародні розрахунки

Питання для обговорення

1. Валютні операції.
2. Особливості окремих видів валютних операцій.
3. Особливості міжнародних розрахунків.

Завдання

1. До оператора поштового зв'язку звернулась фізична особа для здійснення переказу коштів у національній валюті без відкриття рахунка.

Співробітник оператора поштового зв'язку відмовив клієнту, посилаючись на відсутність у нього ліцензії на здійснення валютних операцій.

Дайте правову оцінку. Які умови видачі ліцензії на здійснення валютних операцій небанківським фінансовим установам і операторам поштового зв'язку? Яким нормативно-правовим актом встановлюється перелік валютних операцій, що можуть надаватись операторами поштового зв'язку без ліцензії?

2. Фізична особа-підприємець – резидент України уклав договір перевезення з юридичною особою України. Умовами договору було визначено внесення плати за договором

з розстроченням платежу трьома платежами. Після виконання умов договору з боку перевізника перший платіж було внесено в євро готівкою на території України, другий – у доларах США на банківський рахунок, третій – готівкою в гривні на території Польщі. Місцезнаходженням замовника на момент здійснення переказу на банківський рахунок була територія Польщі. Оплату за товар було здійснено у готівковій формі у валюті євро. Крім того, фізична особа-підприємець, знаходячись на території України, здійснив покупку державних цінних паперів Польщі у злотих, отримувачем коштів виступав польський банк.

Дайте правову оцінку діям сторін договору. Визначте правові наслідки дій учасників. Які види відповідальності за порушення вимог валютного законодавства можуть бути застосовані?

3. Фізична особа, зареєстрована у встановленому законом порядку як фізична особа-підприємець, звернулась до банку щодо здійснення переказу коштів у іноземній валюті на користь фізичної особи – резидента іноземної держави на суму, еквівалентну 500 тис. грн., а також на користь юридичної особи-резидента іноземної держави на суму, еквівалентну 300 тис. грн. При цьому банку було надано документи, що підтверджують родинні зв'язки з фізичною особою, а також договори поставки з юридичною особою. Одержувач коштів – фізична особа не має власного рахунку в банку. Переказ коштів на користь юридичної особи фізична особа бажала здійснити з рахунку ФОП.

Яке рішення має прийняти банк? За дотримання яких умов фізичні особи – резиденти можуть здійснювати за межі України перекази іноземної валюти на користь фізичних та юридичних осіб? Якою інформацією повинен володіти банк для здійснення SWIFT-переказу в іноземній валюті?

Тема 4. Валюта та валютні цінності. Віртуальна валюта.

Питання для обговорення

1. Поняття валюти та валютних цінностей.
2. Валютні цінності.
3. Валютне регулювання.

4. Віртуальна валюта.

Завдання

1. Ознайомтесь із змістом Закону України «Про віртуальні активи» та Національною стратегією доходів України до 2030 року в контексті віртуальних активів.

Надайте власний висновок щодо найбільш релевантної на вашу думку концепції оподаткування віртуальних активів?

2. Ознайомтесь із Доповіддю про правовладдя (верховенство права) Венеціанської комісії (Європейська комісія «За демократію через право»), зокрема в контексті такого структурного елементу правовладдя (верховенства права) як юридична (правова) визначеність. Поряд із цим, ознайомтесь із визначеннями понять «валюта» та «валютні цінності» в Законі України «Про валюту та валютні операції» та Митному кодексі України.

Надайте порівняльну таблицю вказаних визначень та власний висновок про те, чи є різниця у вказаних нормативно-правових актах щодо запропонованих понять та чи порушує такий стан речей конституційний принцип верховенство права, а саме його структурний елемент – принцип юридичної (правової) визначеності?

Тема 5. Правове регулювання валютного нагляду

Колоквіум

Питання для обговорення

1. Поняття валютного нагляду.
2. Відповідальність за порушення валютного законодавства.

Тема 6. Фінансовий моніторинг як вид фінансового контролю

Колоквіум

Питання для обговорення

1. Поняття і значення фінансового контролю.
2. Фінансовий моніторинг: поняття і зміст.
3. Фактори, що сприяють легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом.

Тема 7. Правове забезпечення фінансового моніторингу

Питання для обговорення

1. Загальні засади міжнародного співробітництва у сфері запобігання та протидії.
2. Міжнародні організації, задіяні у сфері запобігання та протидії.
3. Міжнародні акти з питань запобігання та протидії.

Завдання

1. У перебігу контрольно-перевірочної роботи було виявлено транснаціональну професійну мережу відмивання коштів, що надавала послуги з приховування отриманих від торгових операцій коштів та подальшим їх відмиванням. До схеми залучені юридичні особи з ознаками фіктивності. Такі юридичні особи на підставі експортних контрактів з підставними компаніями-нерезидентами оформлювали вантажно-митні декларації щодо експорту продукції. При цьому продукція придбавалася за готівку у приватних виробників. Придбана таким чином продукція залишалася на складах українських морських портів, тобто не відбувався її експорт за межі держави.

Після цього підставні компанії-нерезиденти оформлювали договори продажу продукції на користь реально діючих трейдерів, які документально оформлювали продукцію в порту, та відбувалася його фактичне завантаження на морські судна. Розрахунки за придбану продукцію трейдери здійснювали за укладеними договорами на закордонні рахунки підставних компаній-нерезидентів.

Дайте правову оцінку діям організаторів описаної злочинної схеми. Які існують правові механізми міжнародного

співробітництва з протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом і фінансуванню тероризму ?

Тема 8. Правові основи організації системи фінансового моніторингу

Питання для обговорення

1. Загальні засади побудови системи фінансового моніторингу.
2. Принципи здійснення фінансового моніторингу.
3. Ризик-орієнтований підхід під час проведення фінансового моніторингу.

Завдання

1. Охарактеризуйте порядок здійснення АТ «УКРПОШТА» фінансового моніторингу. Надайте перелік документів, які має право запросити у клієнтів АТ «УКРПОШТА» під час здійснення ними фінансового моніторингу.

На підставі здійсненої характеристики пояснить, як принципи здійснення фінансового моніторингу реалізовані в діяльності АТ «УКРПОШТА»?

2. Наведіть приклади визначення поняття чи ознак ризик-орієнтованого підходу, які застосовуються міжнародними організаціями у сфері фінансового моніторингу у своїх статутних чи інших документах.

Свою відповіді здійсніть у форматі таблиці (організація, акт на підставі якого діє відповідна організація, приклад).

Тема 8. Суб'єкти фінансового моніторингу

Питання для обговорення

1. Права та обов'язки суб'єктів фінансового моніторингу.
2. Повноваження суб'єктів державного фінансового моніторингу.
3. Заходи належної перевірки.

Завдання

1. Клієнти банківської установи отримують фінансову допомогу на їх карткові рахунки від юридичної особи. Така фінансова допомога одержується фізичними особами готівково переважно в значній сумі.

За результатами аналізу документів, додатково отриманих від клієнтів, банк прийняв рішення про направлення відповідної інформації (включаючи отримані від клієнтів документи) до Державної служби фінансового моніторингу. Таким чином, керівництво банку дійшло висновку, що факт надання інформації до ДСФМУ звільняє його від необхідності проведення більш ретельного аналізу фінансових операцій клієнтів з метою прийняття рішення стосовно доцільності їх подальшого обслуговування.

Дайте правову оцінку діям представників банківської установи.

2. Фізичній особі-підприємцю систематично надходять кошти від юридичної особи за надані консультаційні послуги з аналізу ринку. Від зазначених вище суб'єктів, банк отримав договори, акти виконаних робіт та фінансові документи, які є однотипними та стандартними. На підставі зазначеної інформації банк прийняв рішення щодо достатності проведених заходів з аналізу.

Поза увагою банку залишилися такі факти: засновник юридичної особи та фізична особа-підприємець перебувають у зареєстрованому шлюбі, діяльність юридичної особи спрямована на реалізацію своєї продукції лише одному контрагенту, тому не потребує додаткового аналізу ринку.

Дайте правову оцінку діям представників банківської установи.

3. ТОВ «А» (платник ПДВ) сплатила ТОВ «Б» (платник ПДВ) за різноманітні товари. При цьому ТОВ «А» було сформовано податковий кредит, що призвело до зменшення нарахування податку на додану вартість. Оплата товарів, за яку було перераховано кошти, містила ознаки фіктивності, адже при цьому було здійснено підміну (заміну) номенклатури товарів, робіт та послуг. Отримані кошти ТОВ «Б» було перераховано на

користь ТОВ «В» на підставі договорів факторингу або договорів про відступлення прав вимоги. Це спричинило ситуацію, за якої ланцюг фінансових потоків не відповідає ланцюгу переміщення товарів згідно з податковими накладними. На кінцевому етапі ТОВ «В» здійснили подальше перерахування отриманих коштів на користь Підприємств оптово-роздрібною торгівлі, зокрема, тютюновими та алкогольними виробами.

Які повноваження є у Державної служби фінансового моніторингу України для виявлення такої схеми ухилення від сплати податків та легалізації (відмивання) доходів підприємствами реального сектору економіки?

Тема 9. Правовий статус Державної служби фінансового моніторингу України

Питання для обговорення

1. Історія створення Державної служби фінансового моніторингу.
2. Правовий статус Державної служби фінансового моніторингу України.
3. Основні завдання та повноваження Державної служби фінансового моніторингу України.

Завдання

1. Державна служба фінансового моніторингу України звернулася до агентства з нерухомості із запитом про інформацію щодо відстеження фінансових операцій клієнтів агентства, які звернулися із наміром придбати нерухоме майно, вартістю понад 500000 грн.

Письмово обґрунтуйте, чи є правомірним такий запит?

2. Державна служба фінансового моніторингу України звернулася до суб'єкта господарювання із запитом щодо надання інформації, необхідної для виконання покладених на нього завдань. Однак у зв'язку з відсутністю коштів на виготовлення великої кількості копій затребуваних документів, їм було відмовлено у наданні такої інформації.

Письмово обґрунтуйте, чи є така відмова правомірною?

Опишіть, які права має Держфінмоніторинг для виконання визначених законодавством функцій?

Тема 10. Об'єкти фінансового моніторингу

Питання для обговорення

1. Поняття об'єктів фінансового моніторингу.
2. Види об'єктів фінансового моніторингу.
3. Замороження активів та зупинення фінансових операцій.

Завдання

1. Правоохоронний орган надав Державній службі фінансового моніторингу України інформацію, за наслідками проведеного аналізу виявлено схему діяльності професійної мережі, до складу якої входять фіктивні компанії, що надають послуги сприяння в ухиленні від сплати податків, а також відмиванню коштів. Найбільші обсяги коштів отримали юридичні особи з ознаками фіктивності, у тому числі, які не декларують доходи, сплату податків та були фігурантами досудових розслідувань у низці кримінальних проваджень, пов'язаних з ухиленням від сплати податків.

Отримані на їх рахунки кошти розпорозувались та спрямовувались на користь спільних для учасників схеми контрагентів. При цьому, використовувались призначення платежів, що охоплюють великий спектр не сумісних господарських послуг.

Ознайомившись із завданням письмово (у формі таблиці та / або схеми) надайте відповідь на питання: Яким чином відбувається взаємодія Держфінмоніторингу з правоохоронними органами ?

2. Держфінмоніторингом виявлено схему легалізації коштів. Юридична особа «А» перераховувала грошові кошти на рахунки Страхової компанії «Б» за договорами страхування з малоймовірними та незвичними страховими ризиками. Значну частину отриманих надходжень Страхова компанія «Б» перераховувала за договорами перестрахування на користь Групи страхових компаній «В», учасники якої мали ознаки

фіктивності, зокрема: були пов'язані між собою та здійснювали взаємні фінансові операції за договорами перестраховування.

У подальшому групою страхових компаній кошти перераховувались на рахунки Групи торговців цінними паперами як оплата за цінні папери, які, своєю чергою, мали ознаки «смітєвих». Учасники вказаної групи були пов'язані з фінансуванням тероризму.

Які повноваження має суб'єкт первинного фінансового моніторингу щодо активів, які належать особам зазначеним в завданні?

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АКТИ

1. Directive (EU) 2018/843 of the European Parliament and of the Council of 30 May 2018 amending Directive (EU) 2015/849 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing, and amending Directives 2009/138/EC and 2013/36/EU. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L0843&from=EN>

2. Directive (EU) 2019/2177 of the European Parliament and of the Council of 18 December 2019 amending Directive 2009/138/EC on the taking-up and pursuit of the business of Insurance and Reinsurance (Solvency II), Directive 2014/65/EU on markets in financial instruments and Directive (EU) 2015/849 on the prevention of the use of the financial system for the purposes of money-laundering or terrorist financing. URL: EUR-Lex - 32019L2177 - EN - EUR-Lex (europa.eu)

3. On information accompanying transfers of funds and repealing Regulation (EC) No 1781/2006: Regulation (EU) of the European Parliament and of the Council of 20 May 2015. No 2015/847. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:02015R0847-20200101&from=EN>

4. On the prevention of the use of the financial system for the purposes of money laundering or terrorist financing, amending Regulation (EU) No 648/2012 of the European Parliament and of the Council, and repealing Directive 2005/60/EC of the European Parliament and of the Council and Commission Directive 2006/70/EC: Directive (EU) of the European Parliament and of the Council of 20 May 2015. No 2015/849. URL: [https://eur-](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:32015R0849&from=EN)

lex.europa.eu/eli/dir/2015/849/oj

5. Public Statement on Virtual Assets and Related Providers. *Home*. URL: <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/Public-statement-virtual-assets.html>.

6. The FATF Recommendations. *Home*. URL: <https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Fatfrecommendations/Fatfrecommendations.html>.

7. Бюджетний кодекс України : Кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456-VI : станом на 1 січ. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>.

8. Деякі питання єдиної державної інформаційної системи у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Постанова Каб. Міністрів України від 22.07.2020 р. № 627. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/627-2020-п#Text>.

9. Деякі питання організації фінансового моніторингу : Постанова Каб. Міністрів України від 09.09.2020 р. № 850 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/850-2020-п#Text>.

44. Деякі питання формування адміністративної звітності Міністерством фінансів України як суб'єктом державного фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Наказ М-ва фінансів України від 09.12.2022 р. № 422 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1664-22#Text>.

10. Директива 2005/60/ЄС Європейського Парламенту та Ради про запобігання використанню фінансової системи з метою відмивання коштів та фінансування тероризму : Директива Європ. Союзу від 26.10.2005 р. № 2005/60/ЄС . URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_774#Text.

45. Директива Ради (88/361/ЄЕС) "Щодо імплементації статті 67 Договору" від 24 червня 1988 року : Директива Європ. екон. співтовариства від 24.06.1988 р. № 88/361/ЄЕС.

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_182#Text.

11. Кодекс України про адміністративні правопорушення (статті 1 - 212-24): Кодекс України від 07.12.1984 р. № 8073-Х .

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>.

12. Конвенція про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом : Конвенція Ради Європи від 08.11.1990 р.

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_029#Text.

13. Конвенція Ради Європи про відмивання, пошук, арешт та конфіскацію доходів, одержаних злочинним шляхом, та про фінансування тероризму : Конвенція Ради Європи від 16.05.2005 р.

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_948#Text.

14. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР .

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text>.

15. Кримінальний кодекс України : Кодекс України від 05.04.2001 р. № 2341-III .

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.

46. Меморандум про взаєморозуміння між Державною службою фінансового моніторингу України та Підрозділом фінансової розвідки поліції Королівства Швеція щодо співробітництва у сфері протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Меморандум Держ. служби фінанс. моніторингу України від 24.11.2023 р.

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/752_002-23#Text.

47. Міжнародна конвенція про боротьбу з фінансуванням тероризму (укр/рос) : Конвенція Орг. Об'єдн. Націй від 09.12.1999 р.

URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_518#Text.

48. Міністерство Фінансів України. *Міністерство Фінансів України.*

URL: https://www.mof.gov.ua/uk/news/pro_natsionalnu_strategiiu_dokhodiv_do_2030_roku-4369.

49. Питання Міністерства цифрової трансформації : Постанова Каб. Міністрів України від 18.09.2019 р. № 856 .

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-п#Text>.

50. Питання Міністерства цифрової трансформації :
Постанова Каб. Міністрів України від 18.09.2019 р. № 856 .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/856-2019-п#Text>.

51. Податковий кодекс України : Кодекс України від
02.12.2010 р. № 2755-VI .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

52. Положення про Комісію Міністерства юстиції
України / територіального органу Міністерства юстиції України
з питань застосування заходів впливу за порушення вимог
законодавства, що регулюють діяльність у сфері запобігання та
протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним
шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню
розповсюдження зброї масового знищення : Наказ М-ва юстиції
України від 10.06.2021 р. № 2112/5.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0791-21#Text>.

16. Про адвокатуру та адвокатську діяльність :
Закон України від 05.07.2012 р. № 5076-VI .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5076-17#Text>.

17. Про банки і банківську діяльність : Закон
України від 07.12.2000 р. № 2121-III .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text>.

18. Про боротьбу з тероризмом : Закон України від
20.03.2003 р. № 638-IV .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/638-15#Text>.

19. Про валюту і валютні операції : Закон України
від 21.06.2018 р. № 2473-VIII .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>.

53. Про введення воєнного стану в Україні : Указ
Президента України від 24.02.2022 р. № 64/2022 .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/64/2022#Text>.

20. Про деякі питання встановлення офіційного
курсу гривні до іноземних валют та внесення змін до
Класифікатора іноземних валют та банківських металів :
Постанова Нац. банку України від 19.07.2018 р. № 80 :
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0080500-18#Text>.

54. Про доступ до публічної інформації : Закон
України від 13.01.2011 р. № 2939-VI .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text>.

55. Про електронні довірчі послуги : Закон України
від 05.10.2017 р. № 2155-VIII .

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2155-19#Text>.

56. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2003 р. № 851-IV . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.

21. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Закон України від 06.12.2019 р. № 361-IX . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.

22. Про затвердження Інструкції про порядок валютного нагляду банків за дотриманням резидентами граничних строків розрахунків за операціями з експорту та імпорту товарів : Постанова Нац. банку України від 02.01.2019 р. № 7 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007500-19#Text>.

57. Про затвердження Критеріїв ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення : Наказ М-ва фінансів України від 28.12.2022 р. № 465. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0258-23#Text>.

23. Про затвердження Критеріїв ризику легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення : Наказ М-ва фінансів України від 08.07.2016 р. № 584 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1047-16#Text>.

24. Про затвердження Критеріїв, за якими Міністерством фінансів України оцінюється рівень ризику суб'єкта первинного фінансового моніторингу бути використаним з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та фінансування розповсюдження зброї масового знищення : Наказ М-ва фінансів України від 26.01.2016 р. № 17. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0481-16#Text>.

25. Про затвердження Основних напрямів розвитку системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення в Україні на період до 2023 року та плану заходів щодо

їх реалізації: Розпорядж. Каб. Міністрів України від 12.05.2021 р. № 435-р.

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-2021-p#Text>.

58. Про затвердження плану заходів, спрямованих на запобігання виникненню та/або зменшення негативних наслідків ризиків, виявлених за результатами третьої національної оцінки ризиків у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, на період до 2026 року: Розпорядж. Каб. Міністрів України від 27.12.2023 р. № 1207-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-2023-p#Text>.

26. Про затвердження Положення про валютний нагляд: Постанова Нац. банку України від 03.01.2019 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013500-19#Text>.

27. Про затвердження Положення про Державну аудиторську службу України: Постанова Каб. Міністрів України від 03.02.2016 р. № 43. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/43-2016-p#Text>.

28. Про затвердження Положення про Державну казначейську службу України: Постанова Каб. Міністрів України від 15.04.2015 р. № 215 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/215-2015-p#Text>.

29. Про затвердження Положення про Державну службу фінансового моніторингу України: Постанова Каб. Міністрів України від 29.07.2015 р. № 537. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/537-2015-p#Text>.

30. Про затвердження Положення про застосування Національним банком України заходів впливу до установ за порушення законодавства з питань фінансового моніторингу: Постанова Нац. банку України від 28.07.2020 р. № 106. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0106500-20#Text>.

31. Про затвердження Положення про заходи захисту та визначення порядку здійснення окремих операцій в іноземній валюті: Постанова Нац. банку України від 02.01.2019 р. № 5 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005500-19#Text>.

32. Про затвердження Положення про здійснення банками фінансового моніторингу: Постанова Нац. банку

України від 19.05.2020 р. № 65 .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0065500-20#Text>.

33. Про затвердження Положення про здійснення операцій із валютними цінностями : Положення Нац. банку України від 02.01.2019 р. № 2 р.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002500-19#Text>.

34. Про затвердження Положення про здійснення установами фінансового моніторингу : Постанова Нац. банку України від 28.07.2020 р. № 107 .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0107500-20#Text>.

35. Про затвердження Положення про здійснення фінансового моніторингу суб'єктами первинного фінансового моніторингу, державне регулювання і нагляд за діяльністю яких здійснює Міністерство фінансів України : Наказ М-ва фінансів України від 22.12.2015 р. № 1160.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0063-16#Text>.

59. Про затвердження Положення про Міністерство фінансів України : Постанова Каб. Міністрів України від 20.08.2014 р. № 375 .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/375-2014-п#Text>.

36. Про затвердження Положення про Міністерство юстиції України : Постанова Каб. Міністрів України від 02.07.2014 р. № 228 .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/228-2014-п#Text>.

37. Про затвердження Положення про перелік заходів захисту, порядок та критерії їх запровадження, подовження та дострокового припинення : Постанова Нац. банку України від 02.01.2019 р. № 4.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004500-19#Text>.

38. Про затвердження Положення про порядок здійснення уповноваженими установами аналізу та перевірки документів (інформації) про валютні операції : Постанова Нац. банку України від 02.01.2019 р. № 8.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0008500-19#Text>.

39. Про затвердження Положення про порядок надання банками Національному банку України інформації щодо договорів, які передбачають виконання резидентами боргових зобов'язань перед нерезидентами-кредиторами за залученими резидентами кредитами, позиками : Постанова Нац. банку України від 02.01.2019 р. № 6 :

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0006500-19#Text>.

60. Про затвердження Положення про порядок організації та здійснення нагляду у сфері фінансового моніторингу, валютного нагляду, нагляду з питань реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) : Постанова Нац. банку України від 30.06.2020 р. № 90.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0090500-20#Text>.

61. Про затвердження Положення про структуру валютного ринку України, умови та порядок торгівлі іноземною валютою та банківськими металами на валютному ринку України : Постанова Нац. банку України від 02.01.2019 р. № 1 .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001500-19#Text>.

62. Про затвердження Положення про транскордонне переміщення валютних цінностей : Постанова Нац. банку України від 02.01.2019 р. № 3.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0003500-19#Text>.

63. Про затвердження Порядку визнання Україною міжнародних санкцій відповідно до міжнародних договорів України або рішень міждержавних об'єднань, міжнародних міжурядових організацій, участь у яких бере Україна, а також іноземних держав, щодо замороження активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, або обмеження будь-якого доступу : Постанова Каб. Міністрів України від 08.08.2016 р. № 509 .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/509-2016-п#Text>.

40. Про затвердження Порядку доведення до відома суб'єктів первинного фінансового моніторингу переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, та Інструкції з унесення інформації до такого переліку : Наказ М-ва фінансів України від 09.02.2021 р. № 68.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0389-21#Text>.

64. Про затвердження Порядку електронної взаємодії інформаційних систем Державної податкової служби України та Державної служби фінансового моніторингу України щодо надання інформації про доходи фізичних осіб, необхідної для запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та

фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення : Наказ М-ва фінансів України від 31.08.2023 р. № 469.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1619-23#Text>.

65. Про затвердження Порядку збору, обробки і аналізу інформації щодо результатів діяльності суб'єктів фінансового моніторингу, інших державних органів, що беруть участь у роботі системи запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, схвалення та оприлюднення результатів національної о : Постанова Каб. Міністрів України від 05.08.2020 р. № 690 .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/690-2020-п#Text>.

66. Про затвердження Порядку здійснення нагляду у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення за діяльністю суб'єктів первинного фінансового моніторингу, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснюють Міністерство фінансів, Міністерство юстиції, Міністерство цифрової трансформації : Постанова Каб. Міністрів України від 16.06.2023 р. № 662.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/662-2023-п#Text>.

67. Про затвердження Порядку надання Державною службою фінансового моніторингу України Національному банку України інформації для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зб : Наказ М-ва фінансів України від 05.10.2020 р. № 597.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1037-20#Text>.

68. Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Міністерством цифрової трансформації України для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства з питань запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та

фінанс : Наказ М-ва фінансів України від 01.09.2020 р. № 541/127. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0906-20#Text>.

69. Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризм : Наказ М-ва фінансів України від 11.08.2020 р. № 494. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/za948-20#Text>.

70. Про затвердження Порядку обміну інформацією між Державною службою фінансового моніторингу України і Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку для підвищення ефективності здійснення нагляду за додержанням суб'єктами первинного фінансового моніторингу вимог законодавства у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму : Рішення Нац. коміс. з цін. паперів та фонд. ринку від 11.08.2020 р. № 444. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0948-20#Text>.

71. Про затвердження Порядку формування переліку держав (юрисдикцій), що не виконують чи неналежним чином виконують рекомендації міжнародних, міждержавних організацій, задіяних у сфері боротьби з легалізацією (відмиванням) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванням тероризму чи фінансуванням розповсюдження зброї масового знищення : Постанова Каб. Міністрів України від 05.08.2020 р. № 677. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/677-2020-п#Text>.

41. Про затвердження Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції : Постанова Каб. Міністрів України від 22.07.2020 р. № 622. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/622-2020-п#Text>.

72. Про затвердження Правил розгляду справ про порушення вимог законодавства щодо запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним

шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення та застосування заходів впливу : Рішення Нац. коміс. з цін. паперів та фонд. ринку від 06.04.2021 р. № 227.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0637-21#Text>.

73. Про затвердження Принципів опрацювання одержаної від суб'єктів первинного фінансового моніторингу інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, та критерії проведення аналізу таких операцій : Наказ М-ва фінансів України від 02.08.2021 р. № 440.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1087-21#Text>.

74. Про затвердження Типологій легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом у 2011 році.
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0264827-11#Text>.

75. Про заходи щодо забезпечення контролю за зовнішньоекономічною діяльністю та валютного контролю : Постанова Каб. Міністрів України від 26.12.1995 р. № 1044 :
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1044-95-п#Text>.

76. Про зовнішньоекономічну діяльність : Закон України від 16.04.1991 р. № 959-ХІІ .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/959-12#Text>.

77. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-ХІІ .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

78. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679-ХІV .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.

42. Про Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку : Указ Президента України від 23.11.2011 р. № 1063/2011 .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1063/2011#Text>.

79. Про нотаріат : Закон України від 02.09.1993 р. № 3425-ХІІ . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12#Text>.

80. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні : Закон України від 26.01.1993 р. № 2939-ХІІ .
URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>.

81. Про особливості виконання окремих вимог законодавства у сфері фінансового моніторингу, валютного

нагляду, нагляду з питань реалізації і моніторингу ефективності персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) протягом дії воєнного стану : Постанова Нац. банку України від 23.03.2022 р. № 60 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0060500-22#Text>.

82. Про платіжні послуги : Закон України від 30.06.2021 р. № 1591-IX . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>.

83. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

84. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 вересня 2020 року "Про Стратегію національної безпеки України" : Указ Президента України від 14.09.2020 р. № 392/2020. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/2020#Text>.

85. Про роботу банківської системи в період запровадження воєнного стану : Постанова Нац. банку України від 24.02.2022 р. № 18 . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0018500-22#Text>.

86. Про Сорок рекомендацій Групи з розробки фінансових заходів боротьби з відмиванням грошей (FATF) : Постанова Каб. Міністрів України від 28.08.2001 р. № 1124 : URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1124-2001-п#Text>.

87. Про страхування : Закон України від 18.11.2021 р. № 1909-IX . URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>.

88. Про участь України в Євразійській групі з протидії легалізації злочинних доходів і фінансуванню тероризму : Указ Президента України від 30.09.2004 р. № 1156/2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1156/2004#Text>.

89. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України від 23.02.2006 р. № 3480-IV р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3480-15#Text>.

90. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011/page#Text.

91. Україна приєдналася до Багатосторонньої угоди компетентних органів про автоматичний обмін звітами в розрізі країн. URL: <https://tax.gov.ua/media-tsentr/novini/629223.html>. (https://mof.gov.ua/storage/files/MCAA_CRS_%D0%BE%D1%84%D1%96%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%B8%D0%B9_%D0%BF%D0%B5%D1%80%D0%B5%D0%BA%D0%BB%D0%B0%D0%B4.PDF).

ЛІТЕРАТУРА

Велика українська юридична енциклопедія: у 20 т. / Нац. акад. прав. наук України, Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького, НАН України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. Харків: Право, 2020. Т. 6: Фінансове право / редкол.: В. Я. Тацій. (голова) [та ін.].

Внукова Н. М. Аналіз міжнародного досвіду застосування ризик-орієнтованого підходу у сфері протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та розповсюдження зброї масового знищення / Н. М. Внукова, О. М. Колодізев, І. М. Чмутова // Глобальні та національні проблеми економіки. 2017. Вип. 17. URL: <http://global-national.in.ua/>.

Внукова Н. М. Впровадження ризик орієнтованого підходу в системі фінансового моніторингу за міжнародними стандартами . Взаємодія норм міжнародного і національного права крізь призму процесів глобалізації та інтеграції : матеріали Всеукр-ої науково-практ. конф., 23 жовт. 2020 р. Северодонецьк: СУНУ ім.В.Даля, 2020. С. 158-162.

Внукова Н. М. Дотримання міжнародних стандартів фінансового моніторингу під час воєнного стану. Актуальні питання фінансової безпеки : матеріали міжнародної науково-практичної конференції, 27 березня 2023 р. : тези допов. / МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ, Наук. парк «Наука та безпека». – Вінниця : ХНУВС, 2023. - С. 45-48.

Внукова Н. М. Протидія легалізації доходів при здійсненні операцій з землею та об'єктами нерухомості. Теоретичні та практичні проблеми земельної реформи в Україні: зб. наук. пр. за матеріалами круглого столу (м. Харків, 15 листоп. 2019 р.). Харків. 2019. С. 10–16.

Внукова Н. М. Фінансовий моніторинг: навч. посіб. / Н. М. Внукова, Ж. О. Андрійченко. Харків: Вид. ХНЕУ ім. С.

Кузнеця, 2013. 204 с.

Глібко С. В. Питання застосування законодавства про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів. Цифрові трансформації України 2020: виклики та реалії: зб. наук. пр. НДІ ПЗІР НАПрН України № 1 за матеріалами круглого столу (м. Харків, 18 верес. 2020 р.). Харків: НДІ ПЗІР НАПрН України, 2020. С. 23-29.

Думчиков М. О., Сіра М. А. Використання фіктивних суб'єктів господарювання як спосіб легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом: основні причини, наслідки та способи боротьби. Правові горизонти. 2020. № 23. С. 62-67.

Закірова С. Фінансовий моніторинг в Україні: реальні та міфічні загрози для бізнесу і громадян. Громадська думка про правотворення. 2020. № 10 (195). С. 15–25. URL: <http://nbuviiar.gov.ua/images/dumka/2020/10.pdf>.

Коломоєць О. Механізм реалізації повноважень державної служби фінансового моніторингу України: питання теорії та практики. Jurnalul juridic national: teorie și practică. 2020. С. 105-111.

Красноборов О. Ретроспектива законодавчого регулювання кримінальної відповідальності за легалізацію (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом. Підприємництво, господарство і право. 2020. № 12. С. 202-206.

Кундельська І. С. Проблемні питання легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом вдосконалення протидії цьому явищу в Україні. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2020. № 2 (20). С. 73–80.

Мацелик Т., Сіряк Т. Зарубіжний досвід правового регулювання фінансового моніторингу, основні передумови та пріоритети його запозичення для України. Ірпінський юридичний часопис. 2021. №3. С 84-92.

Мельник О. П., Божук І. І. Тенденції розвитку фінансового моніторингу в Україні та світова практика. Правові новели. 2020. № 10. С. 200- 206.

Овчаренко А. С. Віртуальні активи як об'єкти фінансового моніторингу. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. 2020. № 3. С. 98-103.

Овчаренко А. С. Оподаткування операцій із

криптовалютами в Україні: сучасний стан та перспективи. Юридичний науковий електронний журнал. 2018. № 6. С. 236–240.

Пономаренко В. С. Вплив державного регулювання і нагляду на розвиток ризик-орієнтованої системи фінансового моніторингу України / В. С. Пономаренко, Н. М. Внукова, О. М. Колодізев та ін. // *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. – 2019. - Vol. 2. - No 29. – P. 419 – 429.

Сучасні економіко-правові ризик-орієнтовані засоби регулювання розвитку ринку фінансових послуг: монографія / за ред.: Н. М. Внукової, С. В. Глібка. Харків: НДІПрЗІР НАПрНУ, 2020. 304 с.

Терещенко О.В. Механізми регулювання валютного ринку в умовах відкритості національної економіки. - Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата економічних наук за спеціальністю 08.00.03 «Економіка та управління національним господарством». - Національний авіаційний університет. - Київ., 2023. – 219 с.

Товкун Л. В. Характерні особливості криптовалюти: окремі теоретичні та практичні аспекти. Порівняльно-аналітичне право: електрон. наук. фах. Ужгород, 2020. № 4. С. 561–567.

Уткіна М. С. Правовий статус суб'єктів первинного та державного фінансового моніторингу у сфері протидії легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом. Правові горизонти. 2020. № 23. С. 68–72.

Уткіна М. С. Фінансовий моніторинг як один із засобів протидії легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом. Юридичний науковий електронний журнал. 2020. № 7. С. 292–295.

Фінансовий моніторинг: навч. посіб. / кол. уклад. за заг. ред. Е.О. Юрія. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 296 с.

Antoniuk O. R., Dermanska M. O. Особливості валютного регулювання під час дії воєнного стану в Україні: вплив на положення контролю. *Bulletin National University of Water and Environmental Engineering*. 2022. Т. 4, № 100. С. 3. URL: <https://doi.org/10.31713/ve420221>.

Ivanskyu A. Y. The innovations of financial and legal responsibilities in the aspects of currency legislation. *Law and Society*. 2023. No. 1. P. 215–220.

URL: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.1.31>.

Miakota K. A. The evolution of ukraine's currency control system since independence. *Law and Society*. 2019. Vol. 5, no. 1. P. 204–212. URL: <https://doi.org/10.32842/2078-3736-2019-5-1-33>.

Vnukova N. Financial institutions risks management in the field of financial monitoring. *Scientific Notes of Ostroh Academy National University, "Economics" Series*. 2018. Vol. 1, no. 8 (36). P. 64–68. URL: [https://doi.org/10.25264/2311-5149-2018-8\(36\)-64-68](https://doi.org/10.25264/2311-5149-2018-8(36)-64-68).

СЛОВНИК ОСНОВНИХ ТЕРМІНІВ

Активи – кошти, у тому числі електронні гроші, інше майно, майнові та немайнові права.

Активи, пов'язані з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням – всі активи, що прямо (а щодо права власності на корпоративні права – також опосередковано (через інших осіб) перебувають у власності, в тому числі у спільній власності, або передаються на користь осіб, включених до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (далі – перелік осіб), осіб, які здійснюють фінансові операції від імені або за дорученням осіб, включених до переліку осіб, та осіб, якими прямо або опосередковано (через інших осіб) володіють або кінцевими бенефіціарними власниками яких є особи, включені до переліку осіб, а також активи, отримані від таких активів.

Аналіз фінансових операцій – комплекс ризик-орієнтованих заходів, які здійснюються на постійній основі та встановлені внутрішніми документами банку з питань фінансового моніторингу, проведення яких дає змогу банку виявити фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу

Банк – юридична особа, яка на підставі банківської ліцензії має виключне право надавати банківські послуги.

Банківські метали – це золото, срібло, платина, метали платинової групи, доведені (афіновані) до найвищих проб у зливках і порошках, що мають сертифікат якості, а також монети, вироблені з дорогоцінних металів.

Безготівкові розрахунки – перерахування коштів з рахунків платників на рахунки отримувачів, а також перерахування надавачами платіжних послуг коштів, внесених платниками готівкою, на рахунки отримувачів.

Бездоганна ділова репутація – сукупність підтвердженої інформації про фізичну особу, що дає можливість зробити висновок про відсутність встановлених протягом останніх трьох років (якщо інший строк не встановлено спеціальним законом, що регулює діяльність суб'єкта первинного фінансового моніторингу) компетентними органами або судом

порушень вимог законодавства про запобігання та протидію, законодавства про фінансові послуги та законодавства про запобігання корупції, а також про відсутність судимості за злочини проти громадської безпеки, злочини проти власності, злочини у сфері господарської діяльності, злочини у сфері використання електронно–обчислювальних машин (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку та злочини у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг, яка не знята або не погашена в установленому законом порядку.

Валютна операція – операція, що має хоча б одну з таких ознак: а) операція, пов'язана з переходом права власності на валютні цінності та (або) права вимоги і пов'язаних з цим зобов'язань, предметом яких є валютні цінності, між резидентами, нерезидентами, а також резидентами і нерезидентами, крім операцій, що здійснюються між резидентами, якщо такими валютними цінностями є національна валюта; б) торгівля валютними цінностями; в) транскордонний переказ валютних цінностей та транскордонне переміщення валютних цінностей.

Валютне регулювання – діяльність Національного банку України та в установлених цим Законом випадках Кабінету Міністрів України, спрямована на регламентацію здійснення валютних операцій суб'єктами валютних операцій і уповноваженими установами.

Валютний нагляд – система заходів, спрямованих на забезпечення дотримання суб'єктами валютних операцій і уповноваженими установами валютного законодавства.

Валютні цінності – національна валюта (гривня), іноземна валюта та банківські метали.

Верифікація – заходи, що вживаються суб'єктом первинного фінансового моніторингу з метою перевірки (підтвердження) належності відповідній особі отриманих суб'єктом первинного фінансового моніторингу ідентифікаційних даних та/або з метою підтвердження даних, що дають змогу встановити кінцевих бенефіціарних власників чи їх відсутність.

Віртуальний актив – цифрове вираження вартості, яким можна торгувати у цифровому форматі або переказувати і яке може використовуватися для платіжних або інвестиційних цілей.

Готівка – грошові знаки національної валюти України (банкноти і монети, у тому числі розмінні, обігові, пам'ятні монети, які є платіжними засобами).

Готівкові розрахунки – платежі готівкою суб'єктів господарювання і фізичних осіб за реалізовану продукцію (товари, виконані роботи, надані послуги), а також за операціями, які безпосередньо не пов'язані з реалізацією продукції (товарів, робіт, послуг) та іншого майна.

Державний фінансовий моніторинг – сукупність заходів, що вживаються суб'єктами державного фінансового моніторингу іспрямовуються на виконання вимог цього Закону та іншого законодавства у сфері запобігання та протидії:

Державний фінансовий моніторинг спеціально уповноваженого органу – сукупність заходів із збору, обробки та аналізу інформації про фінансові операції, що подається до спеціально уповноваженого органу суб'єктами первинного і державного фінансового моніторингу та іншими державними органами, відповідними органами іноземних держав, іншої інформації, що може бути пов'язана з підозрою в легалізації (відмиванні) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванні тероризму та/або фінансуванні розповсюдження зброї масового знищення та/або з іншими незаконними фінансовими операціями, а також заходів з перевірки такої інформації згідно із законодавством України та інших заходів, спрямованих на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії;

Держатель платіжного інструменту – фізична особа, яка на законних підставах використовує платіжний інструмент для ініціювання платіжної операції з відповідного рахунку для виконання платіжних операцій або здійснює інші операції із застосуванням зазначеного платіжного інструменту. **Ділова репутація** – відомості, зібрані Національним банком України, про відповідність діяльності юридичної або фізичної особи, у тому числі керівників юридичної особи та власників істотної участі у юридичній особі, вимогам закону, діловій практиці та професійній етиці, а також відомості про порядність, професійні та управлінські здібності фізичної особи.

Ділові відносини – відносини між клієнтом та суб'єктом первинного фінансового моніторингу, пов'язані з діловою, професійною чи комерційною діяльністю суб'єкта первинного

фінансового моніторингу, що виникли на підставі договору, в тому числі публічного, про надання (використання) фінансових або інших послуг, здійснення суб'єктом первинного фінансового моніторингу іншої діяльності та передбачають тривалість існування після їх встановлення.

Еквайринг платіжних інструментів – платіжна послуга, що полягає у прийнятті платіжних інструментів, результатом якої є переказ коштів отримувачу та/або видача коштів у готівковій формі.

Еквайрингова установа – надавач платіжних послуг, який надає послугу еквайрингу платіжних інструментів та має ліцензію на надання такої послуги.

Електронний гаманець – обліковий запис для обліку, зберігання електронних грошей та здійснення операцій з ними.

Електронний платіжний засіб – платіжний інструмент, реалізований на будь-якому носії, що містить в електронній формі дані, необхідні для ініціювання платіжної операції та/або здійснення інших операцій, визначених договором з емітентом.

Електронні гроші – одиниці вартості, що зберігаються в електронному вигляді, випущені емітентом електронних грошей для виконання платіжних операцій (у тому числі з використанням наперед оплачених платіжних карток багатопільового використання), які приймаються як засіб платежу іншими особами, ніж їх емітент, та є грошовим зобов'язанням такого емітента електронних грошей.

Емісія платіжних інструментів – платіжна послуга, що надається надавачем платіжних послуг на договірних засадах із платником, яка полягає у випуску (наданні) платнику платіжного інструменту для ініціювання та оброблення платіжних операцій.

Замороження активів – заборона на здійснення платіжної операції, конвертування, розміщення, руху активів, пов'язаних з тероризмом та його фінансуванням, розповсюдженням зброї масового знищення та його фінансуванням, на основі резолюцій Ради Безпеки ООН, рішень іноземних держав, суду.

Ідентифікація – заходи, що вживаються суб'єктом первинного фінансового моніторингу для встановлення особи шляхом отримання її ідентифікаційних даних.

Іноземна валюта – це: а) грошові знаки грошових одиниць іноземних держав у вигляді банкнот, казначейських

білетів, монет, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території відповідної іноземної держави або групи іноземних держав, а також вилучені або такі, що вилучаються з обігу, але підлягають обміну на грошові знаки, що перебувають в обігу; б) кошти на рахунках у банках та інших фінансових установах, виражені у грошових одиницях іноземних держав і міжнародних розрахункових (клірингових) одиницях (зокрема у спеціальних правах запозичення), що належать до виплати в іноземній валюті; в) електронні гроші, номіновані у грошових одиницях іноземних держав та (або) банківських металах

Касові операції – операції суб'єктів господарювання між собою та з фізичними особами, пов'язані з прийманням і видачею готівки під час проведення розрахунків через касу з відображенням цих операцій у відповідних книгах обліку.

Кінцевий бенефіціарний власник – будь-яка фізична особа, яка здійснює вирішальний вплив (контроль) на діяльність клієнта та/або фізичну особу, від імені якої проводиться фінансова операція.

Користувач платіжних послуг – фізична особа або юридична особа, яка отримує чи має намір отримати платіжну послугу як платник або отримувач (або обидва одночасно) та/або є власником електронних грошей (цифрових грошей Національного банку України), а в разі надання послуг банком – клієнт банку.

Моніторинг ділових відносин / моніторинг фінансових операцій – аналіз фінансових операцій клієнта, що здійснюються у процесі ділових відносин з ним, щодо відповідності таких фінансових операцій наявній у банку інформації про клієнта, його діяльність та ризик (у тому числі в разі необхідності про джерело коштів, пов'язаних з фінансовими операціями).

Національна валюта – це: а) грошові знаки грошової одиниці України – гривні у вигляді банкнот, монет, у тому числі обігових, пам'ятних та ювілейних монет, і в інших формах, що перебувають в обігу та є законним платіжним засобом на території України, а також вилучені або такі, що вилучаються з обігу, але підлягають обміну на грошові знаки, що перебувають в обігу; б) кошти на рахунках у банках та інших фінансових установах, виражені у гривні; в) електронні гроші, номіновані у гривні; г) цифрові гроші Національного банку України.

Об'єкт фінансового моніторингу – дії з активами, пов'язані з відповідними учасниками фінансових операцій, які їх проводять, за умови наявності ризиків використання таких активів з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також будь-яка інформація про такі дії чи події, активи та їх учасників.

Оператор платіжної системи – юридична особа, яка встановлює правила платіжної системи, виконує інші функції для забезпечення функціонування платіжної системи та несе відповідальність за діяльність цієї платіжної системи відповідно до її правил та вимог законодавства.

Операційний день – день, протягом якого надавач платіжних послуг платника або надавач платіжних послуг отримувача, залучений до виконання платіжної операції, здійснює свою діяльність, необхідну для виконання платіжних операцій.

Оприбуткування готівки – проведення суб'єктами господарювання обліку готівки в касі на повну суму її фактичних надходжень у касовій книзі/книзі обліку доходів і витрат/фіскальному звітному чеку/електронному фіскальному звітному чеку/розрахунковій квитанції.

Первинний фінансовий моніторинг – сукупність заходів, які вживаються суб'єктами первинного фінансового моніторингу і спрямовані на виконання вимог законодавства у сфері запобігання та протидії.

Платіжна операція – будь-яке внесення, переказ або зняття коштів незалежно від правовідносин між платником і отримувачем, які є підставою для цього.

Платіжна система – система для виконання платіжних операцій із формальними та стандартизованими домовленостями і загальними правилами щодо процесингу, клірингу та/або виконання розрахунків між учасниками платіжної системи.

Платіжна установа – юридична особа (крім банку, фінансової установи, що має право на надання платіжних послуг, оператора поштового зв'язку, органу державної влади, органу місцевого самоврядування), яка в установленому порядку отримала право на надання всіх або окремих фінансових платіжних послуг (крім платіжної послуги з випуску та виконання платіжних операцій з електронними грошима).

Платіжний інструмент – персоналізований засіб, пристрій та/або набір процедур, що відповідають вимогам законодавства та погоджені користувачемі надавачем платіжних послуг для надання платіжної інструкції.

Платіжний пристрій – технічний пристрій (банківський автомат, платіжний термінал, програмно–технічний комплекс самообслуговування, програмно–апаратне середовище мобільного телефону, інший пристрій), що дає змогу користувачу ініціювати платіжну операцію, а також виконати інші операції згідно з функціональними можливостями цього пристрою.

Ризики – небезпека (загроза, уразливі місця) для суб'єктів первинного фінансового моніторингу бути використаними з метою легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення під час надання ними послуг відповідно до характеру їх діяльності.

Ризик–орієнтований підхід – визначення (виявлення), оцінка (переоцінка) та розуміння ризиків легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансування тероризму та/або фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також вжиття відповідних заходів щодо управління ризиками у спосіб та в обсязі, що забезпечують мінімізацію таких ризиків залежно від їх рівня.

Спеціально уповноважений орган – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері запобігання та протидії.

Спрощені заходи належної перевірки – заходи, що здійснюються суб'єктом первинного фінансового моніторингу на основі ризик–орієнтованого підходу стосовно клієнтів, ділові відносини з якими (фінансові операції без встановлення ділових відносин яких) становлять низький ризик, є пропорційними виявленим ризикам та можуть передбачати, зокрема, зменшення частоти та обсягу дій з моніторингу ділових відносин та збору додаткової інформації щодо ділових відносин.

Торгівля валютними цінностями – операції з купівлі, продажу або обміну валютних цінностей, що здійснюються як у готівковій формі (для банківських металів – із фізичною поставкою), так і безготівковій формі (для банківських металів – без фізичної поставки).

Фінансовий моніторинг – сукупність заходів, що вживаються суб'єктами фінансового моніторингу у сфері запобігання та протидії, щовключають проведення державного фінансового моніторингу та первинного фінансового моніторингу.

Фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, – порогові фінансові операції, підозрілі фінансові операції (діяльність).

Фінансування розповсюдження зброї масового знищення – надання, збір чи використання будь-яких активів для розповсюдження зброї масового знищення, за вчинення яких передбачені міжнародні санкції.

Фінансування тероризму – надання чи збір будь-яких активів прямо чи опосередковано з метою їх використання або з усвідомленням можливості того, що їх буде використано повністю або частково: для будь-яких цілей окремим терористом чи терористичною групою (організацією); для організації, підготовки або вчинення терористичного акту, втягнення у вчинення терористичного акту, публічних закликів до вчинення терористичного акту, створення терористичної групи (організації), сприяння вчиненню терористичного акту, проходження навчання тероризму, виїзду з України та в'їзду в Україну з терористичною метою, провадження будь-якої іншої терористичної діяльності, а також спроби вчинення таких дій.

ПОТОЧНИЙ ТА ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАТЬ СТУДЕНТІВ

Формами контролю знань студентів є поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль знань студентів включає:

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни на *практичних заняттях* із застосуванням таких засобів: усне, письмове або експрес-опитування; вирішення тестових завдань; виконання практичних задач; участь у розробці кейсу; підготовка і захист есе або реферату за ініціативи студента. За результатами практичного заняття студент може отримати оцінку за чотирибальною шкалою (0, 3, 4, 5);

- контроль якості засвоєння студентами програмного матеріалу навчальної дисципліни, що проводиться наприкінці модулів у формі колоквіумів, контрольних робіт, тестування тощо.

Протягом семестру студенти виконують завдання для *самостійної роботи* (підготовка презентації, есе, реферату, тез доповіді, наукової статті тощо). Однією із форм самостійної роботи є індивідуальна робота. Максимальна кількість балів за індивідуальну роботу – 20 балів.

Формою *підсумкового контролю* знань здобувачів вищої освіти з навчальної дисципліни є залік за результатами практичних занять. Мінімальна кількість балів для отримання заліку – 60 балів.

Розподіл балів між формами організації освітнього процесу і видами контрольних заходів:

Поточний контроль				Індивідуальна робота студентів	Підсумкова оцінка знань (залік)
Модуль № 1		Модуль № 2			
п/з	колоквіум	п/з	колоквіум		
max 20	max 15	max 30	max 15	max 20	max 100

Критерії оцінювання результатів навчання:

Вид контролю	Кількість балів	Критерії (за кожною з оцінок)
Поточний контроль на практичному занятті	max 5	Відмінне засвоєння навчального матеріалу з теми, можливі окремі несуттєві недоліки.
	4	Добре засвоєння матеріалу теми, але є окремі помилки.
	3	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість несуттєвих помилок.
	min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Колоквіум	max 15	Результати опрацювання матеріалу високі, можлива незначна кількість несуттєвих помилок.
	10	Задовільний рівень засвоєння матеріалу, значна кількість несуттєвих помилок.
	5	Прогалини в знаннях, студент слабо володіє матеріалом теми.
	min 0	Незадовільний рівень засвоєння матеріалу.
Оцінка самостійної роботи студента	max 20	Глибоке знання проблем, пов'язаних із темою дослідження, вільне володіння матеріалом. Уміння самостійно й творчо мислити, знаходити, узагальнювати, аналізувати матеріал, робити самостійні теоретичні і практичні висновки. Підготовано наукові статті та/або тези доповіді.
	10	Основні положення теми розкрито, але деякі питання висвітлено неповно. Студент добре володіє матеріалом, але відсутня творчість і самостійність у дослідженні.
	min 0	Основні положення теми висвітлено поверхнево, з великою кількістю помилок, немає висновків, студент слабо володіє матеріалом роботи. У роботі наявний академічний плагіат.
Залік	max 100	Відмінне володіння матеріалом дисципліни.
	min 60	Достатнє засвоєння матеріалу дисципліни.

Електронне видання

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНИЙ ПОСІБНИК

**ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ І ПРАКТИЧНИХ
ЗАНЯТЬ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ФІНАНСОВИЙ МОНІТОРІНГ ТА
ВАЛЮТНЕ РЕГУЛЮВАННЯ”**

**для студентів денної форми навчання
галузі знань 08 “Право”
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
спеціальності 081 “Право”**

Укладачі: Дмитрик Ольга Олександрівна,
Котенко Артем Михайлович,
Паращенко Олександра Костянтинівна.